Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Scala coeli

Johannes <Gobi, Iunior>

[Straßburg], 1483

G

urn:nbn:de:bsz:31-106862

Visual Library

territus. dū ꝯpunctus veniret ad
pñiam iniūctum ē ſibi a cōfeſſore
vt vbicūq3 crucē dñi inueniret fle
xis genibꝰ dicēt pr nr. Cū aūt qdā
die inſeqret ab hoſtibꝰ obuiaſſet
cruci nec voluit omittē genuū fle
xionē ⁊ pñiā iniūctā. capit ⁊ int
ficit. Sz in pñtia oīm ꝑ ſcōs āge-
los aīa eiꝰ ad celū portat. ¶ Qui
to terret Le ꝙ cū duo latrones
ꝯueniſſent vt furarētur nuces et
al ter carnes ꝑuenies ad fores ec
cleſie q furatꝰ fuerat nuces ince-
pit frangē ⁊ comedē eas ibi. cuiꝰ
ſonitū audiens ille q cuſtodiebat
eccliā. credēs ꝙ eēt demō igreſ-
ſus eſt clauſtꝝ. ⁊ cuidā claudo q
ire nō potuit ⁊ forti ruſtico viden
ti nūciauit. tūc duo volentes ire
claudꝰ ſupplicat vt portet. ⁊ dū
igreſſi fuiſſent eccliā latro ꝯme-
debat nuces credēs ꝙ eēt ſocius
ſuus q portaret arietē. icepit cla
mare. Eſt ne bn pinguis quē por-
tas. Tūc ruſticꝰ territꝰ q portabat
claudū credēſ ꝙ eſſ3 demō. neſcio
ſi ē pinguis vel macer. ſ3 nūc reli
quo eū vobis. ⁊ ꝓiecto claudo ad
terrā tibiam aliā ſibi fregit.

De gloria dei.

Gloria dei affectari debet
a nobis ꝓpt multas narra
tiones. ¶ Primo qz ad ſup-
na eleuat. Le in li. d vij. do. ſpūſſ.
ꝙ cū quidā ſanctꝰ affectarz ſcire
ꝯditōez ꝑfecte glie. raptꝰ eſt in q-
dam domo vidit coronā tāte pul-
critudis vt eius mēs totaliter ra
peretur. Cū qreretur a ductore q eſſet
illa corona. Rndit hec eſt gloria
beatoꝝ. ⁊ hi lapides ſunt ſeptem
ꝑfectōnes q ꝯtēplabūtur i ea. Pri
ma agnoſcat potētiā ⁊ ꝑfectōnē
pris. ſecūda ꝯtēplabit ꝑfectōnes
filij. tercia ꝯtemplabit boitatem
ſpūſſancti. Ceteri vo lapides d no
nem ordibꝰ angeloꝝ. ⁊ cū iſte vix
vellz recedē. ait ei angelꝰ. vade ⁊
i rebꝰ terreis ꝯtēplare eiꝰ pulcri-
tudinē. eiꝰ honorem. ⁊ eiꝰ valorē. pul
critudo eius oſndit ex ꝓductis a
natura ⁊ ab arte. in qbꝰ ſunt mi-
re pulcritudies ⁊ opa pietatis. va
lor eiꝰ ꝑcipitur ex ꝓcio q emitur
ex opibus qbꝰ decorat. ex lapidi
bus qbꝰ adornat. ſed honor eiꝰ ꝑ
cipitur ex capite in q portetur. ⁊
loco in quo claudit. ⁊ ex his a q
bus aſpicit. ¶ Scdo ſaciat. Legi
tur in li. de vij. donis ſpūſſ. ꝙ cū
quidā fr ſaciari nō poſſz fructibꝰ.
depcatꝰ eſt deū vt illū appetitū
remoueret ab eo. ⁊ cū ſemel roga-
ret cū lacrimis. raptꝰ in extaſi vi-
dit ſe eſſe i ripa fōtis. de cuiꝰ me-
dio arbor pulcerrima fructibꝰ ple
na eleuabat. Et dū qdā auis ꝓie-
ciſſet ad ſinū eius vnū de illis po
mis ⁊ ille vnū morſellū guſtaſſet
licz ab alia ꝑte vidēt copiā dile-
ctoꝝ fructuum ab eo. affuit iuxta
eū domicella pallida ⁊ dū reqret
q eſſet. rndit. Ego ſum pñia miſſa
tibi a deo ad declaratōez rei viſe

Fons q̄uem vides eſt dei gracia·
arbor quam vides eſt dei gl̃ia·in
qua ē ſanitas abſq3 īfirmitate ·iu
uenis ſine ſenectute·ſacietas ſine
faſtidio· libertas ſine ſeruitute·
pulcritudo abſq3 d̄formitate·agi-
litas ſine grauitate· ſubtilitas ſī
groſſitudīe·ipaſſibilitas ſine no-
cumēto·vita ſine morte· abūdan-
tia ſine īdigētia·pax ſine pturba-
tione·ſecuritas ſine timore·ogni-
tio ſine ignorantia· gl̃ia abſq3 ig
nominia·gaudiū ſine tīſticia· Nō
ſolu3 dēs accedere ad hos fruct9
ſed ad arborem in qua ſunt nō ſo
lum iſti ſed infiniti alij· ſicut illa
bonitas eſt infinita·ita otinue īfi-
nitas delectatōnes cauſabit ī no
bis· Qui tūc rediens ad ſe nec ap
petitum nimiū habuit comedēdi
illos fructus guſtato de vno ſibi
oſtenſo· ¶ Tercō cogitatōe3 cla-
rificat· Legit' q̄ quidam affectās
aliquid ognoſcē de gl̃ia beatoru3
cuidam ſancto lr̃am ſcripſit vt ſi-
bi mandaret· Tunc ille fecit fierī
pixidem argenteā ſex lateru3· In
primo poſuit deū cum virgine· in
ſcdo ſculpſit viridariu3· in tercio
q̄ndam pulcrā ſocietatem·in q̄rto
q̄dam tentorium·in quito q̄nda3
coquinā magnā cum igne plena3
Et in ſexto q̄da3 hoſpiciū· Et vo-
cato illo princípe dixit q̄ ī illo pi
xide poterat aliquid cognoſci de
gl̃ia beatoꝝ· In primo angulo d3
oſiderare q̄uo infinita boitas tri
nitatis ex ſui viſione infinitas de

lectatōnes cauſabit·z q̄uo omnes
delicias z omia bona p̄ſentis mi-
ſerie ſunt tanq̄ puiſſime gutte q̄
fluxerunt ab illo fonte in quo bi-
bunt electi· intrim ibi videbitur
humanitas xp̄i homis cōditrice3·
¶ Item deb3 cōſiderare q̄ mira-
bile gaudiu3 exit in eis q̄n ogno-
ſcerent mirabilē modum vnionis
nature humane ad diuinā·vbi fr̄
ſm carnem aſpicit' deus· In ſcdo
angulo deb3 conſiderare amenita-
tem padiſi·in quo eſt infinita bo-
tas·loci puritas·z latitudo ſūma·
In tercio angulo oſiderabit ſocie
tatem angeloꝝ ſanctoꝝ· que erit
pfectiſſima amicabilis z nobiliſ-
ſima· In quarto angulo aſpicies
corporis tui clarificatōne3 habēs
omnē pulcritudinē·ſubtilitatem·
agilitatem·z ipaſſibilitatem·in a-
ſpectu alioꝝ erit ſumma delecta-
tio·in conſpectu iferioꝝ ſūma do-
minatio reſpectu ſui ſpūs pmpta
executio· In quito dēs oſiderare
gaudiū q̄d puenit electis ex dam
nationis vitatōne·vbi eſt loc9 ſum
mi cruciat9·hoſtes ſtant ibi liga-
ti·z pc̄tm̄ ſtat ibi incluſu3· In ſex-
to dēs oſiderare gaudiū·q̄d pue-
nit electis dei q̄ exiuerūt carcerē
hui9 mūdi·in q° de morte ad vitā
de naufragio ad ſecurū portū·de
bello ad triūphum puenerīt. Hic
ntlū gaudiū plenū·nullū gaudiū
ſecuꝝ ntlū puꝝ·cū ille hāc inſpta
tō3 pixidis didiciſſ3·tāta fuit iun-
datio lacriaꝝ z opūctō vite vt vix

ĩn re temporali complacẽtiam re
ciperet ꝛ vẽdito lõgo tp̄e fuiuit do
¶ Quarto quietat. Legitur ꝙ q̄
dam affectans ſcire differẽtiã ho
noris preſentis miſerie ꝛ ſupreme
glorie. Dũ rogaſſet deum vt mini
mã ſcintillam ſibi oſtenderet per
angelũ dei fuit ductus ad virida
rium ĩn quo audita voce philome
ne. dum ſtetiſſet ꝑ quĩgẽtos an-
nos viſum fuit ſibi ꝙ nõ fuit per
horam ꝛ reductꝰ ad monaſteriuꝫ
ex ꝑlatione abbatis illiꝰ tempis
reptuꝫ eſt ꝙ diu ſteterat licꝫ ip̄e
diceret ſe illo mane iuiſſe.

De grãꝝactionibus.

Gratiaꝝactõ multa bona
inducit in nobis. ¶ Primo
eſt bonorum ſubleuatiua.
Refert Barlaam ꝙ quidã iuue-
nis ditiſſimi principis monitus ẽ
vt contrahẽt cũ filia eiuſdem re-
gis. et quia iuuenis nullo mõ vo-
luit hoc facere. relicta p̄re i fugã
verſus eſt ꝛ ambulans decliauit
ad domum ſenis cuius vnica filia
virgo ſedẽs ante ianuam opaba-
tur manibus ſuis. ꝛ aſſidue crea-
torem ſuũ laudabat. Cui iuuenis.
Cum ſis ita paup ꝛ tenuis ꝓ qua
re ſic laudas largitorem omnium
bonoꝝ. Tũc illa. Sicut parua me
dicina cũ magnis languoribꝰ ho-
minẽ ſepe liberat. ita in ꝑuis dei
donis graciuꝝactio que eſt domi-
cella ꝑadiſi. magnoꝝ bonoruꝫ du

ctrix efficitur. vnde multa magna
dona recepi a deo. Nam creauit
me ad ſuam imaginẽ ꝛ ſupra alia
rõnem donauit. portam paradiſi
mihi apuit ꝛ patiẽter me ad pe-
tentiam expectauit. poſt expecta-
tionem longam me ↄuertit. ꝛ ſuis
conſolatõibus me confirmat. Li
berat de vinculis peccatorum. et
de morte eterna. tempus penitẽ-
di non ſubtraxit. hoſtes meos ſu-
pauit. qd̄ alijs negauit mihi do-
nauit. non ex meis meritis ſed ex
dono ſue gracie. Tunc iuuenis ro-
gat patrem vt eam ſibi det vxo-
rem. Cui pater. Non decet diui-
tem accipere vxorem pauperis.
maxime cũ ſit mihi vnica nec poſ
ſum eam dimittere vt ducas eam
in domum tuam. Tunc iuuenis n̄.
ſed manebo hic ꝛ addiſcam con-
uerſatõnem veſtram. Tunc ſenex
videns eum firmatum introduxit
eum in quandam cameram ſecre
tam ꝛ oſtendit infinitos thezau-
ros quos graciarumactio amica
filie ſue detulerat eis. ¶ Secũ-
do ad bonuꝫ excitat. Refert Pe-
linandus ꝙ erant fratres ſimul
loquẽtes miris ordinibus dei. Cũ-
qꝫ quidam dixiſſet ꝙ nihil aſpice
ret de quo non edificaretur. Qui-
dam ſatis promptus ad loquẽdũ
dixit. Quid tibi confert edificatõ
nis viſio bufonis. ait ille. certe mĩ
tum. nam nihil merueram deo. vt
plꝰ facẽt de me hoiem q̄ bufonẽ
Et ido quotiẽſcũqꝫ video bufoneꝫ

gracias ago· quia ñ tribuit mihi
tam execrabilem formam.

De Gula·

PEccatum gule multa ma-
la facit in nobis. ¶ Prio
eſt damnatõis iductiua·
Refert Grego· in li. dyal. ꝙ fuit
quidã preſbiter Atthanaſi⁹ noĩe
qui dieb⁹ ſuis ycomĩe rem terribi
lez narrat euemiſſe· jbi nãqꝫ qddã
monaſteriũ habꝫ qđ Congolaten
dicitur. in quo quidaꝫ monachus
magne eſtimatõĩſ hẽbatur. hoĩs
quippe tenebat' morib⁹· in omnĩ
actõne ſua ꝯpoſitus· ſed ſicut ex fi
ne patuit longe aliter ꝙ̃ appare-
bat fuit· Nã cum ieiunare ſe cuꝫ
fratrib⁹ demõſtraret occulte mã-
ducare conſueuerat qđ ei⁹ vicinĩ
frẽs oĩno neſciebãt. Hꝫ corpus ſu
peruenĩẽte moleſtia ꝛ ad vite ex-
trema ꝑductus eſt· Qui cũ eſſet ĩ
fine· frẽs oĩes qui in moãſterio e-
rant ad ſe vocauit· Ait illi vt pu-
tabant morĩẽte tali viro magnũ
q̃d ac delectabile ſe ab eo audire
crediderũt. Quib⁹ ipẽ afflict⁹ et
tremẽs compulſus eſt ꝓdere· cur
hoſti tradit⁹ exire. Nam dixit qñ
me vobiſcum ieiunare credebatiſ
occulte comedebã. ꝛ nũc ecce dra
coni tradit⁹ ſum q̃ cauda ſua mea
genua pedes ꝛ collum ligauit. ca
put aũt ſuũ intra meũ os ſpirituꝫ
meũ abibens abſtrahit. Quib⁹ di
ctis ſtatim defunct⁹ ẽ atqꝫ vt peri

tendi liberari potuiſſꝫ a dracone
expectatus non eſt. qđ nimirũ cõ-
ſtat q2 ſola vtilitate audientiũ vi
derit· qui cũ hoſtem cui traditus
fuerat ꝛ innotuit ꝛ non euaſit·

De hereſi·

HEreſis multa mala iducit
ĩ nobis. ¶ Primo eternã
damnatõne. Refert jaco
bus de vitriaco ꝙ quidam hereti
cus monitus a ſuis amiciſ vt ĩ ad
uentu inquiſitoꝝ ſe fatuum ſimi-
laret ĩ eccłia ſe ligari ꝑmitteret.
ne combureretur ꝛ genus ſuũ ꝯfun
deret'· jlle acqeuit ꝛ fecit· ꝛ clau-
ſa ianua quidam demoniacuſ qui
ibi erat fractis vinculis ad hẽti-
cum acceſſit dicens· Tu credis e-
uadere manus inquiſitoꝝ ꝑ frau
dem. ſed ego faciam officiũ eoꝝ
ꝛ congregãs multa ligna ipm cõ
buſſit. ¶ Item ad idem· Dũ qui
dam monachus ſemel iret ꝑ viaꝫ
occurrũt ei heretici ꝛ ipm repre-
hendunt. quia ſolus ꝓgebat· Tũc
reſpondit monach⁹· allegãdo di-
ctum Euangelij. miſit diſcipulos
binos. Tunc monachus· hoc intel
ligitur de loco ad quem ipẽ erat
ventur⁹ ꝛ non receſſur⁹· ꝛ q2 deuſ
receſſit a vobis. ꝛ demon ad tollẽ
dum vos venit ego conſiderans
ꝙ iſte locus veſter erat locus cor
ruptõis ſolus veni. Tunc diabol⁹
ſubito veniẽs eos đ medio ſubtra
xit· Scđo iducit ſacroꝝ priuatõꝫ